

HELIOTROOP

Fysische Eigenschappen

Kleur : donkergroen met rode stippen

Hardheid : 6.5 - 7

Soortelijk gewicht : 2,58 - 2,64

Splijting : geen

Breuk : ruw, bros

Kristallen : (trigonaal) micro-kristallijne aggregaten

Chemie : SiO₂ + Al, Fe, K, Mg, OH, Si.

Transparantie : ondoorschijnend

De heliotroop is een groene jaspis variëteit met rode spikkels welke ook de benaming "bloedsteen" of "bloedjaspis" heeft meegekregen (* 1).

De rode stipjes op het overwegende groene jaspisvlak worden veroorzaakt door ijzer en dit ijzer (of Mars) trilling is sterk in deze, overigens "lieve" steen, behoorlijk vertegenwoordigd.

Ook de heliotroop is microkristallijn en zoals reeds een aantal malen eerder genoemd is een microkristallijne stof in het stenenrijk een "her-compositie" van een steen of een aantal steensoorten.

De heliotroop is ook zo'n hervorming van een vorig product, eigenlijk een steen welke in zijn nieuwe binding de eigenschappen verkregen heeft van vorige stenen doch mede door de synergetische werking een bepaald vlak extra benadrukt.

Naam & Geschiedenis

De naam heliotroop betekent "zonne-keerder" hetwelk waarschijnlijk iets wil zeggen van zijn bijzondere werking op het derde chakra punt alsmede het zesde chakra punt, de heliotroop schenkt het lichaam weer de warmte van de Zon, zowel op geestelijk als lichamelijk gebied.

Klassiek Grieks : **helios** (= zon) + **trepa** (= veranderen)

De Oude Grieken vereerden de heliotroop als licht brengende genezer van de Aarde, waarbij de groene kleur het leven op aarde symboliseerde terwijl de rode punten symbolisch stonden voor het bloed van de Aarde.

Men wist dat bloed in ieder wezen nodig is om leven te doen zijn, heden ten dage vindt men in een aantal takken van de natuurgeneeskunde nog steeds een grote betekenis toegekend aan de kwaliteit van het bloed waarbij men ervan uitgaat dat vrijwel alle ziektes voortkomen uit de samenstelling van het bloed.

De Grieken waren ervan overtuigd dat de Aarde een levend wezen was, mede vanwege het feit dat zij bij vulkanische activiteiten de rode (vurige) lava voor het bloed van de Aarde aanzagen.

Door het dragen van een heliotroop waren zij ervan overtuigd dat deze steen een herstel teweeg zou brengen tussen de Goden van de Aarde en het water hetwelk de drager een lang en gezond leven zou schenken.

De Oude Egyptenaren droegen de heliotroop gezet in goud als ring aan de duim.

In Egypte en India kent men ook heden nog de heliotroop als krachtige genezende steen, welke niet alleen maar geneest, maar ook vijanden afweert.

Al eerder is gesproken over Hildegard von Bingen, een Duitse kloosterlinge uit de Middeleeuwen, welke enorm veel gegevens nagelaten heeft over de geneeskunde waaronder begrepen de edelsteengeneeskunde, zij was ervan overtuigd dat de rode stippen in de heliotroop druppels bloed van Christus zijn welke ter herinnering aan Hem in de aderen van de Aarde verder stroomt.

Duidelijk zien wij hier een verband tussen de kennis van de Oude Grieken en het "weten" van de middeleeuwse kloosterlinge, beiden spraken over het "bloed" van de Aarde, alleen ieder vanuit hun eigen invalshoek.

Daar waar Hildegard von Bingen in haar werken schrijft over de jaspis spreekt zij over de Heliotroop, vandaar dat hier voor de leesbaarheid van de tekst het woord jaspis vervangen is door Heliotroop in de originele Hildegard teksten staat echter "Jaspis".

Hildegard von Bingen :

"De heliotroop groeit als de zon zich na het negende uur reeds naar zijn ondergang beweegt. Hij wordt door het vuur van de zon gevoed maar heeft echter meer eigenschappen van de lucht als van water en vuur. Hij bezit een gemende natuur, zoals de schijn der zon zich door de wolken laat veranderen, als zij na het negende uur van de dag onder dreigt te gaan."

"Een mens, die aan het oor doof is, houdt de heliotroop voor de mond en hijgt er tegen met zijn warme adem totdat de steen warm en vochtig is. Dan steekt men deze snel in het oor, legt fijne hennep over de steen en bedekt zo het oor zodat de warmte van de steen op het oor overgaat. Zoals deze steen uit verschillende soorten lucht ontstaat, zo lost hij ook verschillende ziektes van de sappen op. Op deze wijze zal een ieder mens zijn gehoor wederkrijgen."

"Wie hevige korstende verkoudheid heeft, houdt de heliotroop voor de mond en hijgt er met warme adem op tot de steen vochtig en warm is. Dan steekt men deze in de neusopeningen en houdt de neus met de hand dicht, zodat zijn warmte op het hoofd overgaat en de sappen van het lichaam derhalve sneller en makkelijke dun vloeibaar worden. Op deze manier zal het hem beter gaan."

Vakopleiding Edelsteen Therapie

© André Molenaar

“Wie aan het hart of in de lendenen of in een ander lichaamsdeel onder een door elkaar gaan der sappen, de jicht, te lijden heeft, die legt de heliotroop op het desbetreffende deel en drukt op hem tot hij warm wordt. Zo zal de jicht verdwijnen, omdat de weldoende warmte en kracht van de steen te koude en te warme sappen heelt en verzacht.”

“Als bliksem en donder in een droom verschijnen, dan is het goed een heliotroop bij zich te hebben omdat de droombeelden en bedrogsbeelden dan wegblijven en weer rust geven.

Donder en bliksem ontstonden bij de val van de eerste engel in het gericht van God. Met bliksem en donder werden slechte geesten uitgezonden welke de mens verzoeken.

Maar in iedere ruimte waar zich een heliotroop bevindt houden zij zich verre, op grond van de hoogheid en reinheid van deze steen, omdat hij uit zuivere lucht ontstaan is. Gelijk goede zaken hun tegendeel schuwen, zo vlucht het onreine voor het reine en de nare geesten verdragen niet de reinheid van de heliotroop.”

“Als een mens in zijn gedachten rondjes blijft draaien of gedachten vast houden wil, waarnaar hij met kracht getrokken wordt, wanneer hij iets grotesk in de zin heeft of een raad nodig heeft, dan neme hij de heliotroop in de mond.

Dan gaat de kracht van de steen over op zijn verstand en versterkt het verstand en zorgt ervoor dat de gedachten niet verstoord worden of zich in afleidingen verliest en geen duidelijke standpunten meer vindt, welke dan van geen werkelijke waarde meer zijn.

Aangezien de natuur van de heliotroop standvastig is drijft hij de onrustige sappen uit, welke het verstand onbestendig maken.

Op deze wijze behoud de mens zijn heldere verstand.”

“Als een vrouw een kind baart dan dient zij van het begin der bevalling en gedurende de wiegen-tijd een heliotroop in de hand te houden. Zo worden de boze luchtgeesten gedurende deze tijd, haar noch het kind, schaden toebrengen.

Want de tong van de oude slang begeert het zweet van de uit de schoot van de moeder komende kind.

Op deze grond bedreigd zij in deze tijd het kind gelijk de moeder.”

“Echter wanneer een slang op een bepaalde plaats Uw adem beneemt leg daar dan een heliotroop neer, Uw ademtocht wordt dan zo zwak dat deze niet meer schadelijk zal zijn en deze slang zal ophouden Uw ademtocht te verstoren.”

Tot zover onze Hildegard.

Thans weten wij dat het bloed wat "warmer", zeg maar vloeibaarder, wordt en onder invloed van deze steen ietwat sneller gaat stromen, men krijgt als het ware het vuur van de Zon in de aderen.

Indien een wandelaar of reiziger tijdens een lange tocht langs 's herenwegen een droge mond gekregen heeft doet deze, als er geen water of anderszins voorhanden is, er goed aan een getrommelde heliotroop in de mond te nemen.

Het speeksel in de mond gaat rijkelijk vloeien en het dorst gevoel zal grotendeels verdwijnen.

Natuurlijk krijgt het lichaam niet daadwerkelijk meer vocht maar de speekselvloed komt op gang alsof men een mooie dis met de verrukkelijkste spijzen voorgeschoteld krijgt.

Dit vaste gegeven heeft de edelsteen therapeut geleerd dat mensen welke veelvuldig klagen over een droge mond er goed aan doen regelmatig te zuigen op een heliotroop.

Denk er echter aan dat een veelvuldig droge mond kan duiden op een vrij groot aantal andere kwalen waarbij o.a. diabetes er één van is.

Suikerziekte (diabetes mellitus) is een enorm serieuze aangelegenheid vandaar dat er hier wat dieper op ingegaan wordt.

Suikerziekte is al sinds de oudheid bekend.

Al zeer vroeg kwam men tot de ontdekking dat patiënten welke aan suikerziekte leden een zoete urine uitscheiden, vandaar dat de methode om suikerziekte vast te stellen vrij eenvoudig was; men doopte een vinger in de urine van de patiënt en "proefde" vervolgens.

Een Grieks arts plaatste twee kommetjes met urine buiten in de zon, een kom met de urine van de patiënt en een kom met zijn eigen urine, als er na verloop van tijd vliegen op de urine afkwamen keek hij waar zij naar toe gingen, indien alle vliegen naar de urine van de patiënt toe gingen had deze dus suikerziekte.

Ook bijen bleken een voorkeur voor de zoete urine te hebben.

Vandaar ook dat de letterlijke vertaling van Diabetes Millitus luidt : "honingzoete urineloop".

Tegenwoordig beschikken we gelukkig over veel hygiënischer en betere middelen om te kunnen zien of iemand suiker met de urine uitscheidt.

Suikerziekte wordt veroorzaakt door het onvoldoende functioneren van de "Eilandjes van Langerhans" in de pancreas (= alvleesklier).

De eilandjes van Langerhans maken het hormoon insuline (insula = eiland), een hormoon dat inwerkt op de suikerstofwisseling.

Daar waar de term suiker gebruikt wordt dient eigenlijk glucose gelezen te worden.

Glucose is een afbraakproduct van de koolhydraten.

Insuline regelt het glucosegehalte van het bloed, als er te weinig insuline is (bij suikerziekte), dan wordt er onvoldoende glucose door de cellen opgenomen en daardoor wordt het glucosegehalte van het bloed te hoog.

Is er te veel insuline (bijvoorbeeld na het teveel inspuiten van insuline bij een suikerpatiënt), dan zal het glucosegehalte van het bloed te laag worden.

Waardoor de eilandjes van Langerhans op een gegeven moment te weinig insuline gaan maken is nog steeds niet duidelijk.

Wel is bekend dat erfelijkheid een bepaalde rol kan spelen bij het optreden van suikerziekte maar ook de factor leeftijd kan een rol spelen (veel mensen krijgen pas suikerziekte op latere leeftijd).

In sommige families komt meer suikerziekte voor dan in andere waardoor je zou kunnen spreken over een "risico" familie.

Daarnaast kan een eventueel overgewicht van de patiënt ook een rol spelen.

Er bestaan in grote trekken twee hoofdvormen van suikerziekte t.w. de zogenaamde "jeugddiabetes" en de "ouderdomsdiabetes".

Jeugddiabetes kan soms al bij jonge kinderen optreden, is vaak erfelijk en meestal veel ernstiger dan de ouderdomsdiabetes welke zich pas op gevorderde leeftijd openbaart, niet absoluut erfelijk is en vaak minder ernstig.

Welke verschijnselen vertoont een cliënt met een (ernstige) onbehandelde suikerziekte ?

Opvallend is dat deze mensen meestal erg dorstig zijn, ze urineren veel, voelen zich moe en lusteloos en je hoort ze nogal eens klagen over jeuk.

Als een dergelijke cliënt niet bijtijds behandeld zou worden door een regulier arts of specialist dan stijgt het bloedsuikergehalte almaar door en uiteindelijk raakt de hele stofwisseling in de war, waardoor de urine aceton gaat bevatten en daar overigens ook naar gaat ruiken.

Als vervolg hierop geraakt de cliënt in coma, dit is het zogenaamde "coma diabeticum".

Complicaties van een langer bestaande diabetes mellitus kunnen zijn :

- hart- en bloedvatlijden (myocardinfarct en gangreen van de tenen),
- nierlijden (gevolg nierinsufficiëntie = uremie),
- netvlieslijden (slechte visus of blindheid),
- neuropathie (aantasting van het perifere zenuwstelsel met als gevolg gevoelsstoornissen en gedeeltelijke of gehele verlammingen),

- infecties.

Dus bij enige twijfel altijd doorsturen naar de huisarts voor een nader onderzoek.

Indien een persoon "traag" of dik bloed heeft, ofwel de bloedstroming niet optimaal is, doet de volgende legging wonderen ;

- één heliotroop op het derde chakra punt,
en
- één heliotroop op het vierde chakra punt.

Deze legging is naar behoefte aan te vullen met andere of overige stenen, want de heliotroop is niet eenkennig, hij kan vrijwel iedere andere (edel-)steen soort verdragen, behalve de peridoot maar deze laatste wordt door vrijwel geen enkele andere steen verdragen.

Bij neusbloedingen doet men er goed aan het hoofd in de schrijfhouding te brengen en de neusvleugels dicht te knijpen waarna de bloeding spoedig zal stoppen, maar indien de neusbloedingen een telkens wederkerend verschijnsel zijn en de arts hiervoor geen oorzakelijkheid gevonden heeft, doet men er goed aan iedere dag circa 10 minuten een heliotroop te plaatsen op de neuswortel, de heliotroop zal de bloedvaten in de neus verstevigen of flexibeler maken waardoor de vaatjes minder snel zullen scheuren en bloeden.

Aambeien zijn een verstoring in de aderen rond de anus (uitwendige aambeien) welke wij al eerder tegen gekomen zijn, maar ook de olie van de heliotroop is prima om deze pijnlijke aandoening te bestrijden en de cliënt zal met een veel rustiger en vooral minder pijnlijk gevoel weer kunnen gaan zitten.

Inwendige aambeien zijn veel moeilijker te bestrijden en aangezien deze altijd door een arts gezien moeten worden is het verstandiger voor de edelsteenthérapeut om deze ook door een arts te laten behandelen.

Als wij denken aan het bloed, denken wij bijna automatisch ook aan de pomp welke deze vloeistof door ons lichaam voert ; het hart.

De heliotroop is behulpzaam om het hart te beschermen tegen hartritmestoornissen en geneest chronische maar ook acute hartzwakte.

Bij hartritmestoornissen of chronische hartzwakte doet men er goed aan de volgende legging toe te passen ;

- aan de gevende- en nemende hand de bijpassende bergkristal,
- op iedere hoek van de behandeltafel één agaatschijfje,
- onder de voeten de rozekwarts/rookkwarts legging (M/V),
- op het zesde chakra punt één goudtopaas,
- onder het eerste chakra punt één bergkristal (aanvoerend),

Vakopleiding Edelsteen Therapie

© André Molenaar

- boven het zevende chakra punt één bergkristal (afvoerend),
- op het derde chakra punt één citrien,
- rond het vierde chakra punt vier heliotropen, op iedere windrichting één.

Deze legging kan men het beste uitvoeren op dinsdagen en dan tijdens Mars uren.

Vervolgens kan men de cliënt een flesje heliotroop massage olie meegeven waarmee deze twee maal daags, morgens en avonds, het vierde chakra punt dient in te wrijven en langdurig ter inname meegeven een heliotroop elixer (drie maal daags 5 druppels).

Door de directe inwerking op het bloed, waarbij de heliotroop er mede zorg voor draagt dat er meer zuurstof aan het bloed gebonden wordt, verbetert ook de doorbloeding van de hersenen, waardoor men beter in staat is om bepaalde zaken te herinneren, of zich beter te concentreren.

- één heliotroop op het derde chakra punt,
  - één heliotroop op het vierde chakra punt,
  - één op het zesde chakra punt,
- en
- één bergkristal boven het zevende chakra punt geeft een betere en zuurstofrijkere doorbloeding van de hersenen waardoor de vermogens van dit orgaan zullen verbeteren.

Indien deze legging met enige regelmaat verricht wordt, zeg één maal per drie weken en de cliënt tevens drie maal daags drie druppels heliotroop elixer tot zich neemt, zal een vervetting van de aderen terug gedrongen worden.

Het bloed herkrijgt zijn viscositeit en stoffen welke zich in de aderen langs de wanden afgezet hebben zullen door de bloedbaan afgevoerd worden.

Daarnaast dient de cliënt natuurlijk ook zijn/haar levens- c.q. voedingspatroon te veranderen om ernstige kwalen ten gevolge van dichtslibben der aderen tegen te gaan.

Denk er bijvoorbeeld ook eens aan een verhoogde dosis vitamine C voor te schrijven (bijv. 500 of 1000 mg. per dag).

De milt, lever en de nieren profiteren tevens van de energetische waarde van de heliotroop omdat deze organen behoorlijk doorbloed worden.

Men kan deze organen niet direct op de desbetreffende plaats met de heliotroop behandelen maar via het elixer komt men toch ter plaatse (3 druppels drie maal daags).

Ook rokers vinden baat bij het gebruik van de heliotroop maar dan als elixer ingenomen.

Vakopleiding Edelsteen Therapie

© André Molenaar

Bepaalde stoffen in de tabaksrook binden zich beter aan de bloedcellen dan de zuurstof doet waardoor het lichaam in feite een langdurig zuurstofgebrek oploopt.

Bij gebruik van heliotroop elixer zal de zuurstofvoorziening verbeterd worden, ook hier dient men tevens vitamine C toe omdat iedere sigaret een enorme hoeveelheid van deze kostbare vitamine vernietigt.

(1 sigaret is 2 sinaasappels, 2 sigaretten 4 sinaasappels enz. waardoor een gemiddelde roker al gauw 40 sinaasappels op een dag zou dienen te eten om zijn vitamine C niveau op peil te houden, waarbij nog niet gesproken is over de cel-beschadigingen welke de tabaksrook in het lichaam veroorzaakt.)

Laat duidelijk zijn dat het gebruik van heliotroop-elixer het gebruik van tabak niet o.k. maakt, roken is slecht voor het lichaam en heeft meer gevolgen voor het lichaam dan uitsluitend een verminderde zuurstofvoorziening.

Een aantal oorzaken, waaronder roken, kunnen er in ons lichaam de oorzaak van zijn dat er zich een kwaadaardig tumor ontwikkelt ofwel een kankergezwell.

Nooit mag de edelsteentherapeut hiervan zelfstandig de behandeling op zich nemen, want indien de cliënt verlost wordt van deze ontsparing in zijn/haar lichaam dan is de vreugde groot maar als het mis gaat (en die kans is groot) dan heeft de therapeut gefaald in zijn/haar handelen maar zal tevens nooit weten of een andere behandeling wel werkzaam geweest zou zijn en een leven gered had kunnen worden.

Maar mocht een tumor cliënt te kennen geven behandeld te willen worden middels de edelsteentherapie als aanvulling of als deze geen andere optie wenst, weet dan dat heliotroop elixer in de pancreas (alvleesklier) een aantal stoffen vrij maakt welke in staat zijn tumoren aan te pakken, tezamen met een verbeterde doorbloeding en de verhoogde opname van voedingsstoffen uit het bloed maakt de heliotroop inzetbaar.

Denk hierbij ook aan de citrien, de rookkwarts, de amethyst en de bergkristal, denk ook eens aan het z.g. Moerman dieet en geef de cliënt een verbale begripsvorming over de ontsparing welke sommige cellen in het lichaam ondergaan. (* 2)

Kortom zet de heliotroop nooit enkelvoudig in bij een behandeling van een dergelijke ziekte.

Daarnaast kleven er nogal wat ethische aspecten aan de behandeling van deze ziekte.

Schrijver dezes weet uit eigen ervaring dat het een zware, bijna onmogelijke, taak is om op een volledig betrokken maar toch therapeutisch enigszins afstandelijke wijze een cliënt te begeleiden in dit ziekte proces.

Groot is dan ook de ontgoocheling indien een cliënt op een bepaald moment, door allerlei oorzaken, de strijd opgeeft en komt te overlijden.

Op dat soort momenten rijst de vraag of de therapeut een onmogelijke ingreep heeft trachten te verrichten op iemands karma en/of het juist de bedoeling was dat de therapeut tot het uiterste met de cliënt mee diende te strijden.

Bedenk en overdenk dit alles als een mens met een tumor zich aanmeldt om behandeld te worden, bedenk of je dit aan kunt en wees voorbereid op verliezen.

Bij twijfel aan je eigen kunnen of intentie ten aanzien van deze problematiek, nooit een dergelijke cliënt aannemen want simpel door aan te kondigen dat je er wel eens naar wilt kijken schep je hoop en hoe groot is de wanhoop welke je daarna bij de cliënt en diens naasten schept indien je tot de slotsom moet komen dat (ergens halverwege) de problematiek te zwaar is voor je.

Maak bewust dit soort overwegingen en bij enige twijfel geldt de vuistregel :

NIET DOEN !!!!!!!

Na operaties van welke aard dan ook kan de heliotroop plaatselijk ingezet worden waardoor een versnelde genezing van het operatief letsel op zal treden. (* 3)

Voor deze toepassing is geen specifieke legging noodzakelijk maar leg één of meerdere heliotropen voor circa 30 minuten per dag boven of onder de getroffen plaats.

Nadat de wond hersteld is inwrijven met heliotroop olie.

Heliotroop olie is met veel succes inzetbaar tegen ;

- ischias pijn,
  - peesschede ontsteking,
  - steken in de zij,
  - jicht,
  - aderkramp,
  - reumatische pijnen,
  - zenuwontstekingen,
  - spierpijnen,
- en
- alle kramptoestanden.

In al deze gevallen is een zachte massage of een inwrijving met heliotroop olie heilzaam.

Nog beter functioneert de olie indien deze ingewreven wordt met een heliotroopsteen, neem hiervoor echter nooit een ruwe steen omdat deze messcherpe kanten kan hebben.

Vakopleiding Edelsteen Therapie

© André Molenaar

Bij vrouwen in de zwangerschap wil er nogal eens een lichte vorm van ijzergebrek optreden, dit is op een vrij eenvoudig wijze te verhelpen, laat deze een heliotroop aan een korte ketting dragen zodat de steen precies in de hals valt.

Mensen welke een "verwarde" geest hebben doen er goed aan dagelijks enige druppels heliotroop elixer tot zich te nemen, de gebruik(st)er zal merken dat deze minder snel afgeleid is en ook eventuele concentratie stoornissen worden al snel verholpen.

De heliotroop wordt gevonden in o.a. de USA, Australië, China, Brazilië en India.

Astrologisch past deze steen voornamelijk bij de **schorpioen**.

Toon	: C#, F#.
Chakra	: 2, 4.
Energetische basis lading	: opbouw.
Element	: aarde, vuur.
Kleurtrilling	: rood, geel, groen, ultra-violet, wit.

Affirmatie :

" Mijn bloed vormt mijn binding met de Aarde waardoor ook een deel van dit universum door mijn aderen stroomt."

In meditatie laat de heliotroop zien dat wij tijdens dit leven onze verbinding met de Aarde nooit uit het oog mogen verliezen, zonder deze binding kunnen wij niet komen tot onze spirituele ontwikkeling.

De heliotroop toont ons dat wij alle elementen welke ons lichaam vormen slecht tijdelijk in bruikleen hebben om deze straks weer terug te geven aan de Aarde van waaruit deze elementen voort kwamen.

Hierdoor wordt ons in meditatie het belang getoond van de ontwikkeling van de geest want als het lichaam slecht tijdelijk is en de geest daarentegen eeuwig dan dient deze laatste niet verwaarloosd te worden.

De heliotroop maakt in meditatie de verbinding tussen de Aarde, ons fysieke lichaam, en de geest ons eeuwige huis.

Onderhoud :

De heliotroop dient na iedere behandeling gereinigd te worden onder lauwwarm stromend water.

Ontladen op een aantal hematiet trommel stenen en opladen op een aantal bergkristallen of een bergkristal groepje).

De heliotroop mag niet in de Zon opgeladen worden omdat het zonlicht de steen zal doen verbleken en de werking hierdoor zal verminderen.

Heliotroop in elixers en oliën mag wel in de Zon.

Voor behandelingen nooit ruwe heliotroop gebruiken omdat deze zeer scherpe kanten kan hebben.

* **1** - Pas op : Hematiet en Heliotroop hebben beiden de handelsnaam bloedsteen.

* **2** - Onder verbale begripsvorming wordt hierbij verstaan de esoterische betekenis van een ziekte als kanker.

Lees bijvoorbeeld eens "De Zin van Ziekzijn".

* **3** - Denk ook aan de amazoniet, t.b.v. het littekenweefsel.